

Особено мнение, като член на КРС, относно цифровото радиоразпръскване

Като член на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) участвам в обсъждането и приемането на всички решения на КРС, които са свързани с изпълнението на нейните правомощия по закон. В последно време изразявах своето несъгласие по редица решения на КРС, като гласувах „Против“ или „Въздържал се“ и прилагах своето писмено особено мнение към протокола от заседанието. За моя изненада, особените ми мнения не бяха публикувани на интернет-страницата на КРС, въпреки моето изрично настояване. Освен това в протоколите за съответното заседание не се отразяваше дори с колко гласа „За“ е прието решението, както и не се отразяваше, че аз съм гласувал „Против“ или „Въздържал се“. Понеже някои от решенията, които се приеха имат важно значение за бъдещето развитие на електронните съобщения в България, ще публикувам тук моите особени мнения и ще бъда благодарен ако получа и мнения, становища или препоръки по обсъжданите въпроси. Първото особено мнение, което ще публикувам, е свързано с развитието на наземното цифрово радиоразпръскване (цифрово радио) в България, което поради различни причини не може да стартира у нас, въпреки европейските и национални усилия в тази област. Непосредствена причина за невъзможността за стартиране на цифровото радио са отказите на КРС и СЕМ да издават разрешения и лицензи на желаещите за стартират дейност в тази иновативна област. Именно на едно такова решение на КРС, с което тя отказва да открие по искане на „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД процедура по издаване на разрешение за ползване на радиочестотен спектър за наземно цифрово радиоразпръскване, аз гласувах „Против“ и изразих следното писмено особено мнение:

ОСОБЕНО МНЕНИЕ на Илия Христов, член на КРС по т. Б6 от дневния ред на заседанието на 09.07.2020 г.

Гласувах „Против“ решението на КРС и изразявам своето особено мнение по точка Б6 „Доклад относно заявление от „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър“ от дневния ред на заседанието на КРС на 09.07.2020 г.

Считам, че липсват законови основания за отказа на КРС да открие по искането на „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД процедура по издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София. Считам, че КРС следваше да приеме решение, с което да спази изискванията на чл. 48, ал. 1 от ЗЕС и „при спазване изискванията на процедурата, предвидена в глава пета от ЗЕС, да открие процедура на конкурс за избор на предприятие, което може да получи разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване. „ Считам, че с това свое решение КРС не се съобразява и с влязлото в сила Определение № 1011/23.07.2019 г. по адм. дело № 924/2019 г. по описа на АССО – за отмяна на Решение № 213/06.06.2019 г. на КРС и продължаване на административното производство по заявление с вх. № 08-01-245Е/13.05.2019 г. Това Определение на съда, въпреки, че е обжалвано пред тричленен и петчленен състав на ВАС, е потвърдено от тях и подлежи на изпълнение.

Мотивите на мнозинството от КРС да откаже да открие по искане на „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД процедура по издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София са основно два:

1. Мнозинството от КРС приема, че задължително условие за започване на процедура по издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София е да е налице приет официален документ, отразяващ политиката на държавата по отношение на наземното цифрово радиоразпръскване на радиопрограми (каквото представлява например Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България, приет от Министерския съвет). Констатира се, че такъв документ липсва в настоящия момент.

2. Мнозинството от КРС приема, че задължително условие за започване на процедура по издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София, е да е налице лицензирано съдържание, т.е. радиопрограми, които да се разпространяват чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване.

Ще разгледам и ще оспоря състоятелността на тези мотиви.

1. По отношение на липсата на официален документ, отразяващ политиката на държавата по отношение на наземното цифрово радиоразпръскване на радиопрограми. В мотивите към решението на КРС правилно е посочено, че съгласно чл. 18, ал. 3 от Конституцията на Република България държавата осъществява суверенни права върху радиочестотния спектър и позициите на геостационарната орбита, определени за Република България с международни споразумения и именно държавата е носител на суверенната власт върху радиочестотния спектър и само тя може да определи, при спазване на международните споразумения, как този спектър ще се разпределя и ползва за граждански нужди. Не е отчетена обаче разпоредбата на чл. 18, ал. 5 от Конституцията на Република България, където е регламентирано, че „Чл. 18 (3) Условието и редът, при които държавата предоставя концесии за обектите и разрешения за дейностите по предходните алинеи, се уреждат със закон.“

Важно е да се подчертае, че предвид важното значение на радиочестотния спектър, законодателят е предвидил условията и редът при които държавата ще предоставя този ресурс да бъдат регламентираны само в закон, а не в стратегия, план или друг документ. Следователно за да се прецени дали да се предостави определен радиочестотен ресурс е необходимо да се спазват само разпоредбите на закона. В случая този закон е Закона за електронните съобщения (ЗЕС). В ЗЕС са посочени основните подзаконовни нормативни документи, които всъщност определят държавната политика в областта на електронните съобщения и планирането и разпределението на радиочестотния спектър. От тях с най-висок ранг е политиката в

областта на електронните съобщения на Република България (чл. 7, ал. 1 от ЗЕС), чиято последна актуализация е обнародвана в ДВ, бр. 55 от 12.07.2019 г. като „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“.

Друг подзаконов нормативен акт, който се актуализира на основата на горепосочената политика в областта на електронните съобщения на Република България е на основание чл. 8, ал. 1 от ЗЕС и е „Актуализираната държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър в Република България“, обн., ДВ, бр. 71 от 13.09.2016 г. Както е видно този документ е от 2016 г. и той реално не е актуализиран на базата на „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“, приета през 2019 г.

Документът който отразява политиката на КРС в тази област и се изготвя на основание горните два документа е „Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър“, обн., ДВ, бр. 27 от 2.04.2019 г., в сила от 6.04.2019 г. Както е видно, последната актуализация и на този документ също е преди последната актуализация на „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“, който е с най-висок ранг от тях и на базата на който би следвало те да се изготвят и както е регламентирано в самите тях. Това разминаване в актуализациите е причина в по-старите и с по-нисък ранг документи да са налице разпоредби, които не са в съответствие с разпоредбите в „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“.

По отношение на наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“ е регламентирано, че радиочестотната лента 174-230 MHz (метров обхват) е „основна за внедряване на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали по DAB стандартите (T-DAB, T-DAB+), приети от Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI). За реализиране на тази възможност за България са защитени 34 радиочестотни разпределения в радиочестотната лента 174-230 MHz.“ Следователно ясно е видно, че свободен радиочестотен ресурс има и този ресурс стои неизползван от години. В т. 2.2. на „Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър“ на КРС, обн., ДВ, бр. 27 от 2.04.2019 г. дори е указано как може да се разпредели този свободен ресурс за формирането на национални и регионални мрежи, а именно: „в обхват 174-230 MHz ще могат да се формират 6 национални мрежи и 28 регионални (за София-град – 10 мрежи; за Варна-град – 6 мрежи, и за зони Пловдив, Смолян и Стара Загора – по 4 мрежи).“

Фактът, че този свободен ресурс не се използва има отрицателни последици в две основни направления. Първото е намаляването на приходите в държавния бюджет поради фактът, че свободен радиочестотен ресурс не е разпределен и съответно не се плащат таксите за него. Втората и не по-маловажна последица е, че страната ни изостава при внедряването на системите за цифрово радиоразпръскване на радиосигнали и все повече ще изоставаме от европейските ни партньори.

В „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“ е регламентирано, че „В периода 2019 – 2022 г. е необходимо да се предприемат стъпки за преодоляване на изоставането при

внедряването на системите за цифрово радиоразпръскване на радиосигнали.“ Посочен е и пътят през преходния период: „За България е възможно плавно преминаване към цифрово наземно радиоразпръскване на радиосигнали, при което пазарът определя паралелното съществуване на цифровите и аналоговите мрежи. Този подход следва да доведе и до насищане на пазара на приемни устройства на приемливи цени за цифрово радиоразпръскване по системата DAB (Digital Audio Broadcasting), DRM (Digital Radio Mondiale) и други наложени в световен мащаб цифрови технологии.“ Следователно ясно е подчертано, че ще има пазарна саморегулация и не са посочени други пречки пред развитието на цифрово радиоразпръскване на радиосигнали. Посочени са и предимствата, които ще се постигнат: „Преминаването към наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали ще осигури приемане на радиопрограми с високо качество и възможност за използване на определените за цифрово радио радиочестотни обхвати. Една от важните ползи за обществото от внедряването на цифровото радио е създаването на по-голямо разнообразие на радиоуслугите на национално и местно равнище. В тази връзка в препоръките на ниво ЕС се акцентира върху обществения интерес.“ На КРС се препоръчва, че: „През следващите години следва националният регулатор да продължи периодично да проучва чрез обществени консултации пазарния интерес за изграждане на национална обществена мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали по стандарта T-DAB/T-DAB+ (Terrestrial Digital Audio Broadcasting).“

Понеже вече е налице пазарен интерес от един кандидат е необходимо да се изпълнят и останалите процедури, описани в Глава Пета от ЗЕС и евентуално да се пристъпи към провеждане на конкурс, ако заявеният интерес към този ресурс е по-голям от неговата наличност. В „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“ е регламентирано и че: „Комисията за регулиране на съобщенията и Съветът за електронни медии следва да предприемат действия за улесняване въвеждането на цифровите технологии в наземното разпространение на радиопрограми.“

Много е важно тук да се отбележи, че на КРС и СЕМ се указва да предприемат действия само в рамките на тяхната настояща компетентност и без необходимост от други законови промени или изготвяне на някакви специални документи, регламентиращи тази област. Ако е имало нужда от допълнителни законови промени или документи, това щеше да бъде посочено конкретно. Например в т. 3.2.2. Наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване е посочено, че: „Комисията за регулиране на съобщенията и Съветът за електронни медии, заедно с останалите компетентни органи, следва да съдействат за въвеждането на нови цифрови технологии в наземното разпространение на ТВ програми, когато има пазарен интерес, както и в процеса на въвеждане в българското законодателство на новите изисквания, произтичащи от Кодекса.“ Ясно е видно, че когато са необходими бъдещи законови промени, то те изрично се посочват в държавната политика.

В мотивите към решението на КРС са цитирани отделни текстове от „Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър“ на КРС, обн., ДВ, бр. 27 от 2.04.2019 г. и от „Актуализираната държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър в Република България“, обн., ДВ, бр. 71 от 13.09.2016 г., но на практика тези текстове са без правна сила, защото не намират своята правна опора в актуализираните разпоредби на „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“, който е

нормативен акт от по-висок ранг и по скорошна актуализация, както и не намират правно основание в ЗЕС или Закона за радиото и телевизията (ЗРТ).

В заключение може да се направи извода, че ясна държавна политика в тази област има и тя ясно указва, че няма пречки КРС и СЕМ да си изпълняват правомощията по отношение на издаване на разрешения за цифрово наземно радиоразпръскване на радиосигнали, без необходимост от допълнителни законови промени или изготвяне на други стратегически документи. Считам, че ясна държавна политика в тази област има, както по отношение на ЗЕС, така и на ЗРТ.

2. По отношение на необходимост от наличието на лицензирано съдържание, т.е. радиопрограми, които да се разпространяват чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване. Считам, че становището на мнозинството от КРС, че е необходимо наличието на лицензирано съдържание преди да КРС да издаде разрешение за ползване на съответния радиочестотен спектър се обуславя от погрешната аналогия със съответната процедура за издаване на разрешение при наземното аналогово радиоразпръскване. При наземното аналогово радиоразпръскване изрично е регламентирано в ЗЕС и ЗРТ, че първо СЕМ издава лиценз за съдържанието, а едва след това КРС издава разрешението за съответния радиочестотен спектър. Но дори и в този случай, преди да издаде лиценз СЕМ „запазва“ съответния радиочестотен ресурс в КРС. При наземното цифрово радиоразпръскване липсва такова законово изискване, дори напротив, от някои разпоредби в ЗРТ и ЗЕС може да се направи изводът, че първо трябва да се издаде от КРС разрешението за ползване на съответния радиочестотен спектър, а едва след това да иска лиценз за съдържанието на радиопрограмите. Такава разпоредба например е чл. 32, ал. 1, т. 19 от ЗРТ: „Чл. 32. (1) Съветът за електронни медии: 19. (нова - ДВ, бр. 14 от 2009 г.) издава индивидуална лицензия за радио- и телевизионна дейност на радио- и телевизионни оператори за национални/регионални програми, които имат право да бъдат разпространявани от предприятие, получило разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване с национален и/или регионален обхват;“ Думата „получило“ явно е за минало време, но така или иначе, след като няма изрична законова регламентация за последователността на издаване на разрешението и лиценз, следователно се допускат и двата варианта. Важно е да се подчертае, че в ЗЕС няма разпоредби, които да забраняват издаването на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър, за осъществяване на електронни съобщения чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, ако липсва лиценз за съдържанието на програмите. Това означава, че няма пречки КРС да издаде разрешението, разбира се след съответната обществена консултация по чл. 90, ал. 2 или процедурата по чл. 91, ал. 1 и 2 и евентуалното провеждане на конкурс. След това предприятията получили разрешение от КРС могат да кандидатстват за лиценз на своите радиопрограми пред СЕМ, по реда описан в чл. 116е от ЗРТ. Не съм съгласен с изложения мотив в решението на КРС, че „Издаването на разрешение от КРС към момента няма да доведе до ефикасно използване на радиочестотния спектър, с което няма да се изпълни една от целите на ЗЕС.», защото този радиочестотен спектър така или иначе си е свободен от години и не се използва. Не съм съгласен и с изложения мотив в решението на КРС, че „Към настоящия момент липсва

официален документ, отразяващ политиката на държавата по отношение на наземното цифрово радиоразпръскване на радиопрограми (каквото представлява например Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България, приет от Министерския съвет).“, защото подобен план за наземното цифрово радиоразпръскване на радиопрограми не е необходим, понеже вече ясно и точно е определен необходимия честотен спектър за него. Основната роля на Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България, приет от Министерския съвет е да определи необходимия честотен ресурс за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, а не да определи никакви специални изисквания за съдържанието на телевизионните програми. В мотивите към решението на КРС са цитирани отделни текстове от „Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър“ на КРС, обн., ДВ, бр. 27 от 2.04.2019 г. и от „Актуализираната държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър в Република България“, обн., ДВ, бр. 71 от 13.09.2016 г., но на практика тези текстове са без правна сила, защото не намират своята правна опора в разпоредбите на „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2019 – 2022 г.“, който е нормативен акт от по-висок ранг и по-скорошна актуализация, както и не намират правно основание в ЗЕС или Закона за радиото и телевизията (ЗРТ). Считам, че принципите посочени в: „Чл. 116е. (7) При приемане на решението за издаване или отказ за издаване на лицензия Съветът за електронни медии се ръководи от следните принципи: 1. гарантиране на правото на информация на гражданите в Република България; 2. създаване на благоприятни условия за многообразие на медийната среда и за плурализъм; 3. съхранение на националната идентичност.“ трябва да са валидни както за съдържанието на програмите, излъчвани с наземно цифрово радиоразпръскване на радиопрограми, така и за съдържанието на програмите излъчвани с наземно аналогово радиоразпръскване на радиопрограми.

На основание гореизложените съображения, гласувах „Против“ и подписвам с особено мнение решението на КРС по точка Бб „Доклад относно заявление от „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър“ от дневния ред на заседанието на КРС на 09.07.2020 г.

Приложение: Решение на КРС по точка Бб „Доклад относно заявление от „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър“ – прието на заседанието на 09.07.2020 г. – отлиста.

До този момент – 17.00 ч. на 14.07.2020 г. не ми беше представен протокол, в който поне да е отразено, че за тази точка е гласувано с четири гласа „За“ и един глас „Против“ и да е посочено, че аз съм гласувал „Против“ с особено мнение. Считам, че така изготвеният протокол не отразява дори и в минимална степен разискванията на заседанието, нито съответства на „добрите практики“ при водене на протоколи на заседания. Освен това считам за редно особеното ми мнение да бъде публикувано, заедно с протокола на интернет - страницата на КРС. Предишни мои особени мнения не бяха публикувани там, което считам за недобра практика.

Член на КРС: 14.07.2020 г. /Илия Христов/

Приложение към особеното мнение:

РЕШЕНИЕ № ... от 2020 г.

На основание чл. 35, ал. 1, във връзка с чл. 4, ал. 1, буква „г“ и ал. 2, т. 1, чл. 48, ал. 1 и 4 от Закона за електронните съобщения, във връзка със заявление с вх. № 08-01-245Е/13.05.2019 г. и писмо с вх. № 08-01-89Е/24.02.2020 г. от „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД

КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА РЕШИ:

Отказва да открие по искане на „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД процедура по издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София.

Мотиви:

I. В Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е постъпило заявление с вх. № 08-01-245Е/13.05.2019 г. от „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София. С Решение № 213/06.06.2019 г. на КРС административното производство по заявление с вх. № 08-01-245Е/13.05.2019 г. е спряно, като решението е обжалвано пред Административен съд – София област (АССО) и Върховния административен съд (ВАС). След приемане на окончателното Определение № 697/16.01.2020 г. на ВАС, АССО е върнал административната преписка на КРС за изпълнение на влязлото в сила Определение № 1011/23.07.2019 г. по адм. дело № 924/2019 г. по описа на АССО – за отмяна на Решение № 213/06.06.2019 г. на КРС и продължаване на административното производство по заявление с вх. № 08-01-245Е/13.05.2019 г. Със свое писмо с вх. № 08-01-89Е/24.02.2020 г. „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД е потвърдило заявление с вх. № 08-01-245Е/13.05.2019 г. за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София.

II. Съгласно чл. 48, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), КРС открива процедура на конкурс за избор на предприятие, което може да получи разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, при спазване изискванията на процедурата, предвидена в глава пета „Осъществяване на електронни съобщения“. Съгласно чл. 48, ал. 4 от ЗЕС предприятието, получило такова разрешение разпространява радиопрограми съгласно изискванията на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ). Изборът на предприятие, което може да получи разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър, за

осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, следва да бъде извършен чрез провеждане на конкурс. При провеждане на конкурсна процедура следва да бъдат посочени конкретни специфични изисквания към лицата, които могат да участват, отнасящи се до технически, финансови или до условия, свързани със спазване на конкуренцията. Условията, които е необходимо да бъдат наложени, следва да бъдат пропорционални и мотивирани. Съгласно чл. 4, ал. 1, б. „г“ от ЗЕС съществен компонент, който КРС отчита при създаването на условия за развитие на конкуренцията, е насърчаването на ефикасното ползване и гарантиране на ефективното управление на ограничените ресурси. Създаването на условия за ефикасно използване и ефективно управление на радиочестотния спектър, разпределяне на достатъчен и подходящ радиочестотен спектър за предоставяне на електронни съобщителни услуги и осигуряване на условия за координирано и хармонизирано използване на спектъра са едни от основните цели и на Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди, приета от КРС. Друга цел на ЗЕС е да се подкрепят интересите на гражданите, като се насърчават възможностите на крайните потребители за достъп и разпространение на информация или използване на приложения и услуги по техен избор. В изпълнение на своите правомощия КРС стимулира развитието на единния пазар чрез насърчаване появата на качествени цифрови услуги, включително и услуги по цифрово радиоразпръскване. За постигане на горните цели при въвеждането на наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в България, с което ще се обогатят цифровите услуги, е необходимо да е налично за разпространение аудио-визуално съдържание. За последното липсва закова възможност за лицензирането му. Издаването на разрешение от КРС към момента няма да доведе до ефикасно използване на радиочестотния спектър, с което няма да се изпълни една от целите на ЗЕС. Към настоящия момент липсва лицензирано съдържание, т.е. радиопрограми, които да се разпространяват чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване.

Със свои последователни решения (решение по Протокол № 13 от 26.03.2019 г., Решение № РД-05-110/17.10.2019 г.) Съветът за електронни медии (СЕМ) е отказал да открие процедура за издаване на лицензия за радиодейност за програма, която може да бъде разпространявана чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване (по искане на „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ“ ЕООД). Основанието за отказа на регулатора е невъзможността да бъде издадена лицензия за радиодейност по аргумент от чл. 116е, ал. 9 от ЗРТ, както и липсата на официален документ, отразяващ държавната политика, свързана с наземното цифрово радиоразпръскване на радиопрограми. Изводите на медийния регулатор за фактическа и правна невъзможност за откриване на процедура с цел издаване на индивидуална лицензия за радиодейност се споделят и от ВАС (решение № 4687/22.04.2020 г. по адм. дело № 9670/2019 г. по описа на ВАС, седмо отделение). Предвид отказа на СЕМ да открие процедура за издаване на лицензия за радиодейност за програма, която може да бъде разпространявана чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, към настоящия момент КРС не би могла да фиксира и срок за стартиране предоставянето на услугата и по този начин да обезпечи ефективното и ефикасното използване на ресурса. В тази връзка КРС не може да постави изисквания, отнасящи се до технически, финансови условия или до условия, свързани със спазване на конкуренцията. Предоставянето на ресурс без включването на такива условия ще доведе до прилагане на закона, без да бъдат спазени основни принципи и цели,

залегнали в ЗЕС. Видно от горното, крайна цел на предоставянето на всеки индивидуално определен ограничен ресурс е осигуряването на условия за работещ бизнес модел за неговото използване.

III. Съгласно чл. 18, ал. 3 от Конституцията на Република България държавата осъществява суверенни права върху радиочестотния спектър и позициите на геостационарната орбита, определени за Република България с международни споразумения. Именно държавата е носител на суверенната власт върху радиочестотния спектър и само тя може да определи, при спазване на международните споразумения, как този спектър ще се разпределя и ползва за граждански нужди. Към настоящия момент липсва официален документ, отразяващ политиката на държавата по отношение на наземното цифрово радиоразпръскване на радиопрограми (каквото представлява например Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България, приет от Министерския съвет). В Актуализираната държавна политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър в Република България, приета с Решение № 734/02.09.2016 г. на Министерския съвет, няма представен план за развитие на наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали. В Регулаторната политика за управление на радиочестотния спектър за граждански нужди, приета с Решение № 112/14.03.2019 г. на КРС, в т. 2.2. „Наземно радиоразпръскване на радиосигнали” е посочено следното: „Разпределението на честотния ресурс, с който България разполага за изграждане на цифрови радиомрежи (T-DAB/T-DAB+), зависи от политиката и/или стратегията на държавата по отношение на вида и количеството мрежи (национални, регионални или местни), което е обвързано и със съдържанието на програмите и е в пряка зависимост от потребностите на страната ни. Съгласно Закона за електронни съобщения Комисията за регулиране на съобщенията може да издава разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB/T-DAB+). Въз основа на разрешението за ползване на радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване следва да се разпространяват само лицензирани радиопрограми. Към настоящия момент обаче не е налице лицензирано съдържание на радиопрограми, които да се разпространяват по цифров способ. Във връзка с горното е иницирано създаването на междуведомствена работна група с участие на представители на Комисията за регулиране на съобщенията и Съвета за електронни медии с оглед изготвяне на официален документ, отразяващ държавната политика в областта на наземното цифрово радиоразпръскване на радиосигнали.“

Предвид гореизложеното, КРС отказва да открие по искане на „ДИГИТАЛНО АУДИО БЪЛГАРИЯ” ЕООД процедура по издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронна съобщителна мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване (T-DAB+) на територията на гр. София.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Административен съд – София област. ПРЕДСЕДАТЕЛ: Иван Димитров

Протоколът от заседанието може да бъде намерен на адрес: https://crc.bg/files/prot_09.07.2020_28.pdf